

Notitie

FORUM STANDAARDISATIE 10 MAART 2021 Agendapunt 6. Voortgang en communicatie

Nummer: FS 20210310.6

Aan: Forum Standaardisatie

Van: Bureau Forum Standaardisatie

Datum: 26 februari 2021

Versie: 1.0

Bijlagen: geen

Samenvatting

Ter kennisname

- A. European Multi Stakeholder Platform on ICT Standardisation (MSP)
- B. Overzicht columns Larissa Zegveld in iBestuur
- C. Beslisboom Open Standaarden nieuwe stijl
- D. Ontwikkelingen aanbestedingenonderzoek Monitor Open Standaarden 2021
- E. Conferentie Nederland Digitaal
- F. UX-onderzoek

Ter kennisname

Ad A. European Multi Stakeholder Platform on ICT Standardisation (MSP)

[Geen bijlage]

Op 21 januari 2021 vond de 31e vergadering van het Multi Stakeholder Platform on ICT Standardisation (MSP) plaats. Het MSP adviseert de Europese Commissie over alle ICT-standaardisatie. Het Bureau Forum Standaardisatie vertegenwoordigt namens het Ministerie van EZK de Nederlandse overheid in het MSP.

Status procedure identificatie technische specificaties

De procedure rond de [identificatie](#) van technische specificatie staat nog steeds 'on hold'. Met deze procedure konden technische specificaties op dezelfde wijze als formele EU-standaarden in aanbestedingen worden uitgevraagd.

Europese standaardisatiestrategie

De Europese Commissie (EC) is voornemens een nieuwe Europese standaardisatiestrategie uit te werken, onder de noemer 'Standardisation as a tool for industry competitiveness and technology leadership'.

De EC heeft het MSP gevraagd om eerste input te leveren. De hoofdboodschappen van het MSP waren:

- New Legal Framework (NLF) als eerste keuze voor regulering (alle respondenten)
- De EC en de Europese Standaardisatie Organisaties (ESOs) moeten de processen die het NLF ondersteunen toekomstbestendig, wendbaar en responsief maken, en duidelijke verantwoordelijkheden overeenkomen om te zorgen voor transparante werkprocessen en instrumenten die tijdige digitale geharmoniseerde standaarden mogelijk maken (ESOs, lidstaten)
- Behoud nauwe banden met internationale normalisatie om ervoor te zorgen dat de Europese markt niet achterloopt op de mondiale state-of-the-art. (industrie, RO, ESOs)
- Mondiale ICT-standaarden moeten beschikbaar zijn voor overheidsopdrachten, onderzoek en beleid. (industrie)

Hoe de Europese standaardisatiestrategie verder wordt uitgewerkt is op dit moment nog onduidelijk. Gesprekken hierover zijn op politiek niveau nog gaande. Naar verwachting komt de EC binnenkort met een roadmap.

Geopolitieke uitdagingen in het mondiale standaardisatie ecosysteem

De Europese Commissie signaleert enkele geopolitieke uitdagingen in het mondiale standaardisatiesysteem:

- De groeiende dominantie van China in internationale standaardisatie.
- Concurrentie tussen standaardisatie organisaties, ook in Europa.
- Regionale verschillen in visie op ethische vraagstukken (met name privacy) werken door in (AI) standaarden.
- Niet standaarden maar markt en producten bepalen welke technologie wint en welke regio domineert.

Er is een werkgroep gestart die voor de volgende MSP-vergadering, in april, een catalogus van geopolitieke uitdagingen in relatie tot ICT-standaardisatie moet opstellen. Te denken valt aan verstoorde marktwerking, dreigingen ten aanzien van het Europese concurrentievermogen, EU-

waarden, wetgevingskader, EU-beleid en ethiek, regionale wetgeving en beleid die implementatie van internationale standaarden in de weg zit, beperkingen op de toegang tot standaarden (bijv. SMEs tot de ITU), geen naleving van principes van de World Trade Organization, beperkte bijdrage aan standaardisatie.

Voorgestelde EU-regelgeving rond data governance

Vanuit DG CNECT (EC) is het MSP geïnformeerd over de activiteiten van de Commissie om een juridische basis voor data governance op te zetten. De EC introduceert het concept van 'data altruïsme' waarbij bedrijven en individuen data kunnen 'doneren' voor het algemeen goed. In dit ecosysteem zijn er ook 'data intermediaries' die de data aggregeren en toegankelijk en vindbaar maken. Hiervoor is een juridische basis nodig, maar ook standaarden om data te kunnen uitwisselen. De totstandkoming van de regelgeving zit nog in 'fase 0'. FAIR data principes zouden mogelijk onderdeel kunnen uitmaken van de data governance.

Ad B. Overzicht columns Larissa Zegveld in iBestuur

[Geen bijlage]

iBestuur magazine publiceert regelmatig columns van Larissa Zegveld als algemeen directeur van Wigo4it en als voorzitter van het Forum Standaardisatie. Hieronder ziet u een overzicht van haar columns sinds haar aantreden als voorzitter.

Titel	Publicatiedatum	Link
Gekke Henkie	16 februari 2021	https://ibestuur.nl/weblog/gekke-henkie
Rust roest	4 februari 2021	https://ibestuur.nl/weblog/rust-roest
Samen voor de CoronaMelder	1 februari 2021	https://ibestuur.nl/nieuws/samen-voor-de-coronamelder
CoronaMelder: goed voorbeeld doet volgen (1)	15 januari 2021	https://ibestuur.nl/nieuws/coronamelder-goed-voorbeeld-doet-volgen-1
Gov.nl	23 december 2020	https://ibestuur.nl/weblog/gov-nl
Simpele zaken, grote gevolgen	23 november 2020	https://ibestuur.nl/weblog/simpele-zaken-grote-gevolgen
Shoot the moon	5 oktober 2020	https://ibestuur.nl/weblog/shoot-the-moon
Nooddraaiboek komt nooit te vroeg	30 september 2020	https://ibestuur.nl/magazine/nooddraaiboek-komt-nooit-te-vroeg
Samen is beter	27 juli 2020	https://ibestuur.nl/weblog/samen-is-beter
Open source by default?	25 juni 2020	https://ibestuur.nl/weblog/open-source-by-default
Cybercrime in coronatijden	8 juni 2020	https://ibestuur.nl/weblog/cybercrime-in-coronatiiden
Levenslang leren	20 mei 2020	https://ibestuur.nl/weblog/levenslang-leren
Digitaal onderwijs blijft!	28 april 2020	https://ibestuur.nl/weblog/digitaal-onderwijs-blijft
Het juiste doen	14 april 2020	https://ibestuur.nl/weblog/het-juiste-doen
Bericht vanuit 't thuis kantoor	1 april 2020	https://ibestuur.nl/weblog/bericht-vanuit-t-thuis-kantoor
Niet overhaasten!	18 maart 2020	https://ibestuur.nl/weblog/niet-overhaasten
Waakzaamheid geboden	2 maart 2020	https://ibestuur.nl/weblog/waakzaamheid-geboden
Lof der Traagheid	17 februari 2020	https://ibestuur.nl/weblog/lof-der-traagheid
Precisiebombardement	27 januari 2020	https://ibestuur.nl/weblog/precisiebombardement
Nieuw ecosysteem	13 januari 2020	https://ibestuur.nl/weblog/nieuw-ecosysteem
Is het de minister bekend...	16 december 2019	https://ibestuur.nl/weblog/is-het-de-minister-bekend

Voortgangsnotitie

Regelgeving	2 december 2019	https://ibestuur.nl/weblog/regelgeving
Bouwen mét burgers	11 november 2019	https://ibestuur.nl/weblog/bouwen-met-burgers
Een terug- en vooruitblik op toegankelijkheid	11 oktober 2019	https://ibestuur.nl/praktijk/een-terug-en-vooruitblik-op-toegankelijkheid
Samen aan de slag voor een inclusieve, toegankelijke overheid	7 oktober 2019	https://ibestuur.nl/praktijk/samen-aan-de-slag-voor-een-inclusieve-toegankelijke-overheid
Meer dan een spiegel	23 september 2019	https://ibestuur.nl/weblog/meer-dan-een-spiegel
Veilig wifi voor iedereen	9 september 2019	https://ibestuur.nl/weblog/veilig-wifi-voor-iedereen
Pleister op de wonde	24 juli 2019	https://ibestuur.nl/weblog/pleister-op-de-wonde
Veilige cloud	8 juli 2019	https://ibestuur.nl/weblog/veilige-cloud
Digiminister	18 juni 2019	https://ibestuur.nl/weblog/digiminister
Drempelvrij	3 juni 2019	https://ibestuur.nl/weblog/drempelvrij
Digital me	20 mei 2019	https://ibestuur.nl/weblog/digital-me
Geen woorden, maar beelden	29 april 2019	https://ibestuur.nl/weblog/geen-woorden-maar-beelden
@overheid.nl	15 april 2019	https://ibestuur.nl/weblog/overheidnl
Standaardisatie is een must	25 maart 2019	https://ibestuur.nl/weblog/standaardisatie-is-een-must

Ad C. Beslisboom Open Standaarden nieuwe stijl

[Geen bijlage]

Sinds medio februari 2021 staat de Beslisboom Open Standaarden in een nieuw jasje op de website van het Forum Standaardisatie.

[Beslisboom Open Standaarden | Forum Standaardisatie](#)

Vanaf nu maakt de Beslisboom integraal onderdeel uit van de website van het Forum Standaardisatie. Aan de voorkant zijn veranderingen doorgevoerd voor een prettigere gebruikerservaring, aan de achterkant zijn veranderingen doorgevoerd waardoor we meer flexibiliteit hebben, zoals het maken van extra beslisbomen. Doorloop de vragen en zie welke standaarden relevant zijn met het oog op een specifieke toepassing.

Ad D. Ontwikkelingen aanbestedingenonderzoek Monitor Open Standaarden 2021

[Geen bijlage]

Onderzoek naar raamovereenkomsten door ICTU

In het kader van de Monitor Open Standaarden speelt al geruime tijd de wens om nader onderzoek te doen naar de wereld die schuil gaat achter de grote hoeveelheid raamovereenkomsten waarmee veel overheidsorganisaties ICT inkopen. De onderzoekers van monitor stuitten namelijk al jaren op het feit dat in het geval van raamovereenkomsten het voor hen onmogelijk is om te achterhalen hoe het staat met de gerichte vraag naar (en daarmee het gebruik van) de relevante standaarden. Is er een manier om hier toch meer zicht op te krijgen, en – wellicht belangrijker- hoe kan er tijdig voor gezorgd worden dat verderop in het inkoopproces (namelijk bij de nadere overeenkomsten) voldoende aandacht is/ blijft voor open standaarden?

Het plan is nu dat in de eerste helft van 2021 ICTU hier nader onderzoek naar doet. In samenwerking met de categoriemanagers van het Rijk is de eerste stap om te komen tot een selectie van drie raamovereenkomsten. De volgende stap is een selectie van circa vijf nadere overeenkomsten. De resultaten van het onderzoek zullen naar verwachting eind 2021 bekend zijn.

Doorontwikkeling van verzameling van aanbestedingen door TNO

Zomer 2020 zijn TNO, ICTU en BFS het Experiment Digitaal Verzamelen aangegaan. Dit begon met twee vragen:

1. Kunnen we het verzamelen van aanbestedingen minder tijd laten kosten door het verzamelproces te automatiseren?
2. Kunnen we meer relevante aanbestedingen vinden als we gebruik maken van de data die beschikbaar is?

TNO is deze vragen aangegaan door middel van het ontwikkelen van softwareprototypen.

Dit heeft uiteindelijk geleid tot een prototype waarmee TNO met dezelfde hoeveelheid inzet meer relevante aanbestedingen weet te vinden. In 2021 wordt hiertoe nog een volgende stap gezet.

Ad E. Conferentie Nederland Digitaal

[Geen bijlage]

In februari hebben we meegedaan aan de conferentie Nederland Digitaal. Rondom deze dagen hebben we op sociale media aandacht voor onze deelname gevraagd. Het lijkt erop dat de door ons bedachte titel '*Van RIVM-spoofing tot GGD-lek: Wat kunnen we ervan leren?*' aanspreekt. De drie Twitter-berichten (twee aankondigingen en één afsluitend bericht met link naar de opname) zijn bovengemiddeld bekeken. Ook op LinkedIn hebben we drie mooie berichten gedeeld. Het lijkt erop dat we langzaam systematisch meer 'likes' ontvangen op dat kanaal.

Er wordt nog gewerkt om de opname van de conferentie ook digitaal toegankelijk op onze eigen website te publiceren (via de Rijksmediatheek). Op dit moment is onze deelname hier terug te zien: <https://www.nederlanddigitaal.nl/conferentie-nederland-digitaal/documenten/videos/2021/02/19/van-rivm-spoofing-tot-ggd-lek-wat-kunnen-we-hier-van-leren>

Ad F. UX-onderzoek

[Geen bijlage]

We hebben een UX onderzoek laten uitvoeren onder de doelgroep 'ICT-architecten en informatiespecialisten' van (de)centrale overheden. In het onderzoek is gekeken hoe zij gebruik maken van de website Forumstandaardisatie.nl. Van klikgedrag tot hun mening over open standaarden en het invullen van de (oude) Beslisboom tot hun mening over het merk Forum Standaardisatie. Tijdens het onderzoek hebben medewerkers van het Bureau enkele deelnemers geobserveerd.

Uit het onderzoek zijn kleine en grote tips naar voren gekomen om de website beter te optimaliseren voor de doelgroep 'ICT-er'. Ook heeft het observeren geholpen om een beter inzicht te krijgen in hoe die doelgroep denkt.

Op dit moment worden de puntjes op de I gezet in het afrondende adviesrapport. Op 18 maart wordt dat advies gepresenteerd aan Bureau Forum Standaardisatie.